

összefüggő kiadás akkor is, ha a dolog, a szolgáltatás személyes szükséglet kielégítésére is alkalmas, vagy nem zárható ki a magáncélú hasznosítás, használat, igénybevétel, kivéve, ha a törvény a hasznosítást, használatot, igénybevételt vagy annak lehetőségét adóztatható körülményként határozza meg.

Az őstermelői tevékenységét kezdő magánszemély a legfeljebb 3 évvel korábban felmerült és az e tevékenységének megkezdése előtt még nem érvényesített, igazolt kiadásait – feltéve, hogy azok a megkezdett tevékenységhez kapcsolódnak – a kezdés évében költségként számolhatja el, továbbá a tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékcsökkenési leírását megkezdheti.

A szociális hozzájárulási adó elszámolása költségként⁵⁵

Az Szja tv. attól függően határozza meg a szociális hozzájárulási adó költségkénti elszámolhatóságának módját, hogy a mezőgazdasági őstermelőnek év közben kell-e szociális hozzájárulási adó-előleget fizetnie vagy sem.

a) Tételes költségelszámolást alkalmazó, szociális hozzájárulási adó-előleg fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő költségelszámolása

A tételes költségelszámolást alkalmazó, szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő tárgyévi (2024. évi) elismert költségként veszi figyelembe a tárgyévre (2024. évre) megállapított és megfizetett adóelőlegeket (ideértve a negyedik negyedévre megállapított és határidőig megfizetett adóelőleget is).

A tárgyévi (2024. évi) összevont adóalapba tartozó jövedelemnek a tárgyévre megállapított és megfizetett szociális hozzájárulási adó előlegalapok összegét meghaladó része, vagyis a kötelezettségkülönbözlet után fizetendő szociális hozzájárulási adó a befizetés évében, azaz 2025-ben számolható el költségként.

Ha a tárgyévben (2024. évben) szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében, vagyis 2025-ben már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek (például azért, mert az adóbevallásában nem nyilatkozott arról, hogy a következő évre nem választ átalányadózást), akkor az összevont adóalapnak a kötelezettség-különbözettel egyenlő része tekintetében a kötelezettség-különbözlet 89 százalékát veheti figyelembe jövedelemként. Ennek oka az, hogy a magánszemély átalányadózóként már nem számolhatja el a szociális hozzájárulási adót költségként.

b) Tételes költségelszámolást alkalmazó, szociális hozzájárulási adó-előleg fizetésére nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő költségelszámolása

⁵⁵ Szja tv. 22. § (6a) bekezdés.

A szociális hozzájárulásiadó-előleg fizetésére nem kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a szociális hozzájárulási adó megfizetett összegét a befizetés évében, azaz 2025-ben számolhatja el költségként, mivel a szociális hozzájárulási adót a személyijövedelemadó-bevallás benyújtására nyitva álló határidőig, azaz az adóévet követő május 20-ig kell megfizetnie.

Ha az e pontba tartozó őstermelő 2025-ben már nem tételes költségelszámoló, akkor jövedelemként a megállapított jövedelem 89 százalékát veszi figyelembe.

Példa:

Ha egy őstermelő 2024-ben tételes költségelszámolást alkalmaz és szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére nem kötelezett, azonban 2025-ben már átalányadózó és a 2024. évi őstermelői jövedelme 1 500 000 forint, akkor a személyi jövedelemadó és a szociális hozzájárulási adó alapja 1 500 000 forint 89 százaléka, azaz 1 335 000 forint.

Az értékcsökkenési leírás elszámolása⁵⁶

A mezőgazdasági őstermelőnek az egyéni vállalkozóra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia az értékcsökkenési leírás elszámolásakor.⁵⁷

A nem kizárólag üzemi célt szolgáló saját tulajdonú gép, berendezés, felszerelés esetében átalányban számolható el értékcsökkenési leírás olyan nyilvántartás vezetése mellett, amely a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz azonosításra alkalmas megnevezését, beszerzési (előállítási) árát - mint nyilvántartási értéket -, továbbá a beszerzés (előállítás) és a használatbavétel időpontját tartalmazza.

Az átalány összege több ilyen eszköz használatakor is legfeljebb az éves bevétel 1 százalékáig, ezen belül is az említett nyilvántartásban szereplő eszköz(ök) nyilvántartási értékének legfeljebb 50 százalékáig **terjedhet.** Egy adott, nem kizárólagosan üzemi célt szolgáló eszköz értéke alapján csak egy ízben, a használatbavétel évében vehető figyelembe ez az átalány.

További költség többek között:⁵⁸

- az alkalmazottnak kifizetett bér és annak közterhei;
- az alkalmazottnak a munkaszerződés vagy jogszabály alapján járó, a munkáltatót kötelezően terhelő juttatás, kifizetés;
- a gazdasági épület bérleti díja;
- a fűtés, világítás, technológiai energia költsége, a telefon, telefax, mobiltelefon használati díja azzal, hogy ha a lakás és a telephely nem különül el műszakilag, akkor a

⁵⁶ Szja tv. 11. számú melléklet.

⁵⁷ Szja tv. 3. számú melléklet III/1. pont.

⁵⁸ Szja tv. 3. számú melléklet I. fejezet.